

Το **Σχέδιο Ανάκαμψης** αποτελεί ένα πρωτοποριακό εγχείρημα στα ευρωπαϊκά θεμέλια που ψηφίστηκε τον Δεκέμβριο του 2020 με αφορμή την πανδημία, έχοντας σκοπό να ενισχύσει την απασχόληση, την αλληλεγγύη, την ανάπτυξη και την καινοτομία στα ευρωπαϊκά κράτη. Συντίθεται από δύο βασικούς πυλώνες: Το **Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**, ένα σύνθετο σχήμα εγγυήσεων και δανείων ύψους €723,9 δισ., εκ των οποίων τα €338 δισ. αποτελούν εγγυήσεις και τα €385,9 δισ. ευρώ δάνεια στα κράτη-μέλη και το Πολυετές Χρηματοπιστωτικό Πλαίσιο, ύψους €1,211 τρισ. που συνθέτει ουσιαστικά έναν μακροπρόθεσμο ευρωπαϊκό προϋπολογισμό για τα έτη 2021-2027. Συμπληρωματικό μοχλό στήριξης αποτελούν και τα €83 δισ., τα οποία συνεισφέρουν σε ήδη υπάρχοντα ευρωπαϊκά προγράμματα, κυρίως για επιδότηση της αγοράς εργασίας, ειδικά στους νέους. Η συνολική διαθέσιμη αξία του Ταμείου Ανάκαμψης ανέρχεται σε €2,018 τρισ. Η χρηματοδότηση του Πολυετούς Χρηματοπιστωτικού Πλαισίου θα γίνει αποκλειστικά με πόρους του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού.

Σχέδιο Ανάκαμψης-Πηγές Χρηματοδότησης

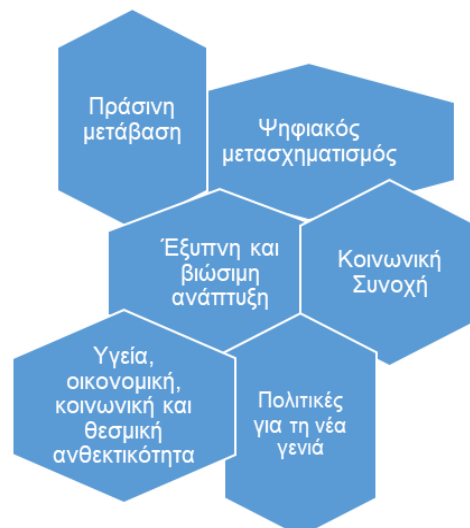
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γιατί μας ενδιαφέρει τόσο το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας;

Μεγάλο ενδιαφέρον έχει η χρήση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο χρησιμοποιείται για πρώτη φορά στην Ε.Ε. Η κατανομή των πόρων αξιολογείται με βάση παραμέτρους όπως η ανεργία, το κατά κεφαλήν εισόδημα και η μείωση του ΑΕΠ λόγω πανδημίας σε κάθε χώρα. Μέχρι στιγμής έχουν ζητηθεί €166 δισ. δάνεια (39%) από το σύνολο των διαθέσιμων του ταμείου. Με βάση τα κριτήρια που έχουν τεθεί, οι χώρες του **ευρωπαϊκού νότου** δικαιούνται τα περισσότερα κονδύλια, σε ποσοστό επί του ΑΕΠ. **Το γεγονός αυτό αποτελεί ευκαιρία και για την Ελλάδα να μπορέσει να μετασχηματιστεί αλλά και να εκσυγχρονίσει το παραγωγικό της μοντέλο.**

Που θα κατευθυνθούν τα κονδύλια;

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό, τουλάχιστον **το 37% του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας θα κατευθυνθεί σε επενδύσεις φιλικές προς το περιβάλλον, ενώ 20% προορίζεται για ενίσχυση της εφαρμογής ψηφιακής τεχνολογίας.** Η ψηφιακή εκπαίδευση, η βελτίωση των τηλεπικοινωνιών, η ενίσχυση των δομών υγείας, ο εκσυγχρονισμός των υποδομών κοινής ωφέλειας, η ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης και η εφαρμογή της ηλεκτρικής ενέργειας στις μεταφορές είναι ορισμένοι από τους τομείς που θα προσελκύσουν επενδύσεις.

Πως θα χρηματοδοτηθεί;

Η χρηματοδότηση θα υλοποιηθεί κυρίως μέσω δανεισμού. Στις 15 Ιουνίου εκδόθηκε το πρώτο ομόλογο 20 €δισ. (NGEU bond) από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ ακολούθησαν και άλλες εκδόσεις. Το χαμηλό επιτοκιακό περιβάλλον βοήθησε ώστε το κόστος δανεισμού να κινηθεί σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα.

Ομόλογα που έχουν εκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση για το Σχέδιο Ανάκαμψης

ISIN	Ημερομηνία λήξης	Ύψος δανεισμού (σε €δισ.)	Επιτόκιο	Πιστοληπτική αξιολόγηση (Moody's)
EU000A3KSXE1	04-07-2031	20	0%	Aaa
EU000A3KTGV8	06-07-2026	9	0%	Aaa
EU000A3KTGW6	06-07-2051	6	0,7%	Aaa
EU000A3KT6A3	22-04-2031	5,25	0%	Aaa
EU000A3KT6B1	04-07-2041	10	0,45%	Aaa

Πηγή: Bloomberg

Για να χρηματοδοτηθεί το όλο εγχείρημα, η Ε.Ε. πρόκειται να αντλήσει κοντά στα €800 δισ. μέχρι το τέλος του 2026 (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή), περίπου €150 δισ. κάθε έτος. **Η πιστοληπτική διαβάθμιση της Ε.Ε., τα χαμηλά επιτόκια** αλλά και η δυνατότητα χρήσης του **ευρωπαϊκού προϋπολογισμού** για εύρεση πόρων σχετικά με την αποπληρωμή των τοκοχρεολυσίων αποτελούν κίνητρα για τους υποψήφιους επενδυτές ευρωπαϊκού χρέους.

Υπάρχει περίπτωση να μην εφαρμοστεί;

Το Γερμανικό Συνταγματικό δικαστήριο έκρινε θετικά σχετικά με τη συνταγματικότητα του Ταμείου, οπότε η μεγαλύτερη πρόκληση είναι να ξεπεραστούν οι γραφειοκρατικές διαδικασίες.

Πώς θα λειτουργήσει;

Κάθε κράτος-μέλος υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το δικό του εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης της οικονομίας. Μέσα σε δύο μήνες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αξιολογεί τα προγράμματα ανασυγκρότησης και αφού τα αποδεχθεί, ακολουθεί η αξιολόγηση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το οποίο εντός ενός μήνα εξετάζει τα σχέδια. Αν ακολούθως εγκρίνει και αυτό, τότε η Ε.Ε. προκαταβάλλει εντός δύο μηνών το 13% του ποσού των εγκεκριμένων σχεδίων προκειμένου να ξεκινήσει η υλοποίησή τους. Υπάρχουν έντεκα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογούνται τα εθνικά σχέδια, ανάμεσα τους το πόσο είναι **ξεκάθαρα, ρεαλιστικά, συμβατά με το περιβάλλον** και θα αφήσουν **μόνιμο αποτύπωμα** σε κάθε χώρα. Μέχρι δύο φορές το χρόνο το κράτος-μέλος μπορεί να αιτηθεί νέα εκταμίευση χρημάτων βάσει στόχων και εκπληρωμένων υποχρεώσεων.

Τι αποτέλεσμα μπορεί να έχει;

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμάται ότι η συνολική επίδραση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αναμένεται να ανέλθει στο 1,2% του ΑΕΠ. Οι χώρες του **ευρωπαϊκού νότου** αναμένεται να μοιραστούν τη μερίδα του λέοντος. Η Ιταλία πρότεινε πρόγραμμα ενίσχυσης που αντιστοιχεί στο 13% του ΑΕΠ της μέχρι το 2026. Η Ισπανία που έχει αιτηθεί μόνο για τις επιχορηγήσεις, σχεδιάζει να εκμεταλλευτεί ποσό που αντιστοιχεί στο 5,5% του ΑΕΠ της μέχρι το τέλος του 2023. Η Γαλλία παρουσίασε σχέδιο €100 δισ. για δημόσιες δαπάνες, ποσό που αντιστοιχεί περίπου σε 4% του ΑΕΠ της μέχρι το τέλος του 2022. **Η ευκαιρία όμως εδράζεται στη χώρα μας**, η οποία θα προσπαθήσει να αξιοποιήσει περί τα €31 δισ. από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (περίπου €18,3 δισ. επιδοτήσεις και €12,7 δισ. δάνεια) **με στόχο αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ μέχρι το 2026 κατά 7%, αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων κατά 20% και δημιουργία μέχρι και 180.000 θέσεων εργασίας.**

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζουμε αναλυτικά τους τομείς, τους οποίους θεωρούμε ότι θα ευνοήσει η υλοποίηση του Σχεδίου Ανάκαμψης

Τομείς που θα ωφεληθούν	Γιατί
 Τηλεπικοινωνίες	Άμεσα: Αύξηση επενδύσεων σε τεχνολογικές υποδομές και δίκτυα. Έμμεσα: Η θέσπιση κινήτρων για υιοθέτηση γρήγορου διαδικτύου αλλά και οι ανάγκες εκσυγχρονισμού τηλεπικοινωνιακών συστημάτων μικρομεσαίων επιχειρήσεων θα ευνοήσουν τον κλάδο.
 Πληροφορική	Μετάβαση στη ψηφιακή εποχή ειδικά για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τις δημόσιες υπηρεσίες, ενίσχυση υποδομών υπολογιστικού νέφους, επενδύσεις για ενίσχυση ψηφιακής εκπαίδευσης, μείωση αναλφαβητισμού.
 Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Το 37% του προγράμματος θα κατευθυνθεί σε πράσινες επενδύσεις. Η χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας στις μεταφορές απαιτεί επενδύσεις τόσο σε δίκτυα, σε υποδομές όσο και σε τεχνολογική έρευνα. Ευνοούνται επενδύσεις στον κλάδο που μετριάζουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
 Ιατρικές υπηρεσίες	Το Ταμείο δημιουργήθηκε με αφορμή την πανδημία με σκοπό την κάλυψη ελλείψεων και τη βελτίωση των παροχών υγείας. Ευνοούνται επενδύσεις σε υποδομές στον τομέα της υγείας και των συναφών κλάδων, ειδικά εκείνων που εμφανίζουν καινοτόμα ιατρική τεχνολογία.
 Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας	Πολλές ευρωπαϊκές χώρες χρησιμοποιώντας το κριτήριο του μόνιμου αποτυπώματος σχεδιάζουν επενδύσεις στις υποδομές τους. Ανανέωση δικτύων, νέοι οδικοί άξονες, εκσυγχρονισμός λιμένων και επενδύσεις στην ενέργεια φιλικής προς το περιβάλλον (π.χ. απολιγνιτοποίηση, αντλησιοταμίευση) είναι ορισμένοι από τους στόχους τους.
 Τράπεζες	Άμεσα: Η χρήση των κονδυλίων προϋποθέτει τη συνδρομή των πιστωτικών ιδρυμάτων στη χορήγηση των δανείων. Η σύμπτραξη ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στα επενδυτικά σχέδια αυξάνει τις χορηγήσεις και θέτει τις βάσεις μελλοντικών επιτοκιακών εσόδων. Έμμεσα: Η προσδοκώμενη αύξηση του ΑΕΠ θα ενισχύσει πολλούς κλάδους της οικονομίας και θα μειώσει τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Flashnote

210-3268410

marketanalysis@alpha.gr

Μαρία Κουτουζή

maria.koutouzi@alpha.gr

Ιωάννης Κουραβέλος, CFA

ioannis.kouravelos@alpha.gr

Κων/νος Αναθρεπτάκης

konstantinos.anathreptakis@alpha.gr

Νικόλαος Σακαρέλης

nikolaos.sakarelis@alpha.gr

Ρήτρα Αποποίησης Ευθύνης: Οι απόψεις, τιμές, ποσά ή/και επιτόκια καθώς και κάθε προφορική ή γραπτή ανάλυση είναι ενδεικτικές, αντανακλούν καλόπιστα γενόμενες παραδοχές και εκτιμήσεις μας, όπως και τη διαθέσιμη σε μας πληροφόρηση για τα σχετικά δεδομένα της αγοράς, δεν θεωρούνται πλήρεις και ακριβείς, έχουν δε αποκλειστικά και μόνο ενημερωτικό χαρακτήρα και δεν συνιστούν σε καμία περίπτωση προτροπή ή συμβουλή για πραγματοποίηση οποιασδήποτε συναλλαγής. Περαιτέρω, κανένα από τα δεδομένα που αναφέρονται στο παρόν δεν συνιστούν εγγύηση ή ένδειξη για τη μελλοντική απόδοση οποιοδήποτε χρηματοπιστωτικού μέσου, ιστιμίας νομίσματος ή άλλου εμπορικού ή οικονομικού παράγοντα, οι προηγούμενες δε αποδόσεις δεν είναι ενδεικτικές των μελλοντικών. Τα δεδομένα, που παρατίθενται για πληροφοριακούς και μόνο λόγους, έχουν ληφθεί από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες και έχει καταβληθεί κάθε δυνατή επιμέλεια για την ορθή επεξεργασία τους. Ωστόσο τα δεδομένα δεν έχουν επαληθευτεί από την Τράπεζα και δεν παρέχεται καμία εγγύηση, ρητή ή σιωπηρή, για την ακρίβεια, πληρότητα ή εγκυρότητά τους. Ως εκ τούτου, δεν παρέχουμε οποιαδήποτε διαβεβαίωση, ότι οι παραδοχές και εκτιμήσεις μας είναι οι μόνες σωστές, ή ότι η διαθέσιμη σε μας πληροφόρηση είναι πλήρης και ακριβής. Οι απόψεις που διατυπώνονται ισχύουν κατά τη χρονική στιγμή έκδοσης του εντύπου, αποτελούν προσωπικές απόψεις των αντίστοιχων αναλυτών και υπόκεινται σε αναθεώρηση χωρίς οποιαδήποτε προειδοποίηση. Κάθε επενδυτική απόφαση πρέπει να λαμβάνεται με ίδια κρίση του επενδυτή και να βασίζεται σε προσωπική ενημέρωση και αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου κινδύνου από δικούς του ανεξάρτητους συμβούλους, ιδιαίτερος όσον αφορά θέματα οικονομικής, νομικής, φορολογικής, λογιστικής ή κανονιστικής φύσεως. Η Alpha Bank δεν παρέχει (άμεσα ή έμμεσα) συμβουλευτικές υπηρεσίες, παρά μόνον κατόπιν ρητής έγγραφης συμφωνίας παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, τόσο δε η Τράπεζα όσο και οι διευθυντές, τα στελέχη και οι εργαζόμενοι σε αυτή δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση απώλεια ή ζημία που μπορεί να προκύψει από τη χρήση του παρόντος εντύπου. **Η παρούσα ανάλυση δεν συνιστά έρευνα στον τομέα των επενδύσεων κατά την έννοια της ισχύουσας νομοθεσίας και ως εκ τούτου δεν έχει συνταχθεί σύμφωνα ούτε τηρεί τις απαιτήσεις του νόμου για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων.** Εάν έχετε λάβει το παρόν μήνυμα εκ παραδρομής ή δεν είστε ο παραλήπτης στον οποίο απευθύνεται δεν πρέπει, αμέσως ή έμμεσα να χρησιμοποιήσετε, αναπαραγάγετε, τυπώσετε, διανεμίτε ή αντιγράψετε μέρος ή το σύνολο αυτού ή συνημένα σε αυτό έγγραφα. Απαγορεύεται η αναπαραγωγή, αντιγραφή, επανεκτύπωση ή μετάδοση του παρόντος εντύπου για οποιοδήποτε σκοπό, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη άδεια του εκδότη.